

Opozorilo: Besedilo osnovnega predpisa

ZAKON O KOLEKTIVNIH TOŽBAH (ZKoIT)

I. poglavje SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina in namen zakona)

(1) Ta zakon ureja kolektivno tožbo, kolektivno poravnavo, pravila kolektivnega postopka, vsebino in učinek kolektivne sodbe, postopek izplačevanja agregatne odškodnine, prisojene s kolektivno odškodninsko sodbo, ter pravila glede stroškov postopka in financiranja kolektivne tožbe.

(2) Namen tega zakona je olajšati dostop do sodnega varstva, ustaviti in preprečiti nezakonita ravnanja in oškodovancem omogočiti pridobitev odškodnine v primerih množičnega oškodovanja zaradi kršitev pravic iz civilnopravnih, gospodarskopravnih in delovnopravnih razmerij, ob tem pa zagotoviti ustrezna procesna jamstva za preprečitev nepoštenega pravljanja.

(3) Ta zakon v prvem in drugem oddelku IV. poglavja v skladu z Direktivo 2009/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta o opustitvenih tožbah zaradi varstva interesov potrošnikov (UL L št. 110 z dne 1. 5. 2009, str. 30) ureja kolektivne opustitvene tožbe na področju varstva potrošnikov.

2. člen (področje uporabe)

- (1) S kolektivno tožbo se lahko uveljavljajo:
1. zahtevki potrošnic in potrošnikov (v nadaljnjem besedilu: potrošniki) iz pogodbenih razmerij s podjetji, kot jih urejajo predpisi s področja varstva potrošnikov;
  2. zahtevki zaradi kršitev drugih pravic potrošnikov, ki jih zagotavlja zakon, ki ureja varstvo potrošnikov;
  3. zahtevki zaradi kršitev določb o prepovedi omejevalnih ravnanj iz 6. in 9. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 – odl. US, 63/13 – ZS-K, 33/14 in 76/15) ter 101. in 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL C št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 47);
  4. zahtevki, ki se nanašajo na kršitev pravil trgovanja na organiziranih trgih in na prepovedana ravnanja zlorabe trga v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov;
  5. zahtevki delavcev, ki se s samostojno tožbo uveljavljajo v individualnem delovnem sporu, kakor ga opredeljuje zakon, ki ureja postopek pred delovnimi sodišči;
  6. zahtevki iz naslova odškodninske odgovornosti zaradi povzročitve okoljske nesreče, kot jo določa zakon, ki ureja varstvo okolja.

(2) Na področju prava varstva pred diskriminacijo je dopustna le kolektivna opustitvena tožba.

(3) S tem zakonom se ureja tudi kolektivna poravnava v sporih, v katerih je lahko vložena kolektivna tožba iz prvega odstavka tega člena.

3. člen (opredelitev izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo za potrebe tega zakona naslednji pomen:

1. kolektivna odškodninska tožba je tožba, na podlagi katere upravičena oseba v korist vseh oseb, ki so bile oškodovane v primeru množičnega oškodovanja, zahteva nadomestilo za prikrajšanje ne glede na pravno kvalifikacijo zahtevka, npr. kot odškodninskega, obogatitvenega ali spolnitvenega, pri čemer navedene osebe niso stranke v postopku;
2. kolektivna opustitvena tožba je tožba, na podlagi katere upravičena oseba zahteva ustavev nezakonitega ravnanja;
3. kolektivni postopek je postopek, ki se izvede na podlagi kolektivne tožbe ali predloga za potrditev kolektivne poravnave;
4. primer množičnega oškodovanja je primer, v katerem več fizičnih ali pravnih oseb trdi, da so bile oškodovane zaradi iste nezakonite dejavnosti ene ali več fizičnih ali pravnih oseb;
5. kolektivna škoda je vsota posameznih prikrajšanj ne glede na njihovo pravno kvalifikacijo, ki so jih utrpeli člani skupine in izvirajo iz istega primera množičnega oškodovanja;
6. nadaljnja kolektivna tožba je kolektivna tožba, ki se vloži po tem, ko so končani vsi postopki pred organom, pristojnim za varstvo konkurence;
7. upravičena oseba je oseba ali organ, ki ima po tem zakonu procesno upravičenje za vložitev kolektivne tožbe in predloga za potrditev kolektivne poravnave;
8. reprezentativnost upravičene osebe pomeni, da se ta v posameznem primeru glede na okoliščine tega primera lahko sprejme kot ustrezni zastopnik skupine v najboljšem interesu njenih članov;
9. skupina so vse fizične in pravne osebe, ki so utrpeli škodo ali drugo prikrajšanje v primeru množičnega oškodovanja in na račun katerih je vložena kolektivna odškodninska tožba ali predlog za potrditev kolektivne poravnave;
10. oškodovanka oziroma oškodovanec (v nadaljnjem besedilu: oškodovanec) je oseba, ki je utrpela škodo ali drugo prikrajšanje v primeru množičnega oškodovanja ne glede na pravno kvalifikacijo tega prikrajšanja;
11. sistem izključitve je sistem, v katerem so vsi oškodovanci člani skupine, razen tistih, ki so na način in v roku, ki ju določi sodišče, izjavili voljo, da ne želijo biti člani skupine;
12. sistem vključitve je sistem, v katerem so člani skupine le tisti oškodovanci, ki so na način in v roku, ki ju določi sodišče, izjavili voljo, da se vključijo v skupino;
13. kolektivna poravnava je pisni sporazum za povračilo kolektivne škode, povzročene v primeru množičnega oškodovanja, ki ga skleneta upravičena oseba ali več upravičenih oseb v korist oškodovancev ter ena ali več oseb, ki se zavežejo za plačilo, in ki ga stranki predložita v potrditev sodišču ter učinkuje, če ga potrdi sodišče;
14. mehanizem za ugotavljanje upravičenosti zahtevkov je nabor ravnanj in dokazil, ki jih opravi in predloži član skupine v okviru faze uveljavljanja izplačila odškodnine;
15. kolektivna odškodninska sodba je sodba, s katero sodišče ugotovi ali zavrne zahtevek iz kolektivne odškodninske tožbe;
16. agregatna odškodnina je skupni znesek denarne odškodnine ali drugega nadomestila v kolektivni odškodninski sodbi ali kolektivni poravnavi, pri čemer je, če so znotraj skupine podskupine, ta znesek naveden tudi po podskupinah na način kategorizacije škod brez upoštevanja osebnih značilnosti posameznega oškodovanca;
17. kolektivna opustitvena sodba je sodba, s katero sodišče ugotovi ali zavrne zahtevek iz kolektivne opustitvene tožbe.

4. člen (procesno upravičenje)

(1) Upravičena oseba za vložitev kolektivne tožbe ali predloga za potrditev kolektivne poravnave je:

1. pravna oseba zasebnega prava, ki opravlja nepridobitno dejavnost in pri kateri obstaja neposredna povezava med njenimi glavnimi cilji delovanja in pravicami, ki naj bi bile kršene in v zvezi s katerimi se vlaga tožba;
2. višji državni odvetnik.

(2) Kadar tožbo ali predlog iz prejšnjega odstavka vlaga več upravičenih oseb skupaj, se vsa pisanja vročajo le tisti, ki jo v tožbi ali predlogu sporazumno določijo, sicer se tožba ali predlog šteje za nepopolnega.

(3) Višji državni odvetnik ne more vložiti kolektivne tožbe ali predlagati kolektivne poravnave v kolektivnem postopku, v katerem kot nasprotna stranka nastopa Republika Slovenija.

5. člen (presoja reprezentativnosti)

(1) Kolektivna tožba ali predlog za potrditev kolektivne poravnave je dopusten, če ga vloži upravičena oseba iz 1. točke prvega odstavka prejšnjega člena, ki je reprezentativna.

(2) Sodišče pri ugotavljanju reprezentativnosti presoja, ali bo upravičena oseba ustrezen zastopnik skupine, ki bo deloval pošteno in primerno ter v najboljšem interesu njenih članov, pri čemer upošteva zlasti obstoj finančnih sredstev, človeških virov in pravnega znanja za zastopanje skupine, aktivnosti, ki jih je upravičena oseba že opravila glede priprave kolektivne poravnave ali kolektivne tožbe ter glede organiziranja oškodovancev in komuniciranja z njimi, število oškodovancev, ki je podprlo njene aktivnosti glede konkretnega primera množičnega oškodovanja, njeno medijsko nastopanje in prisotnost ter razširjanje informacij o zatrjevani kršitvi pravic in svoji nameri, da vloži kolektivno odškodninsko tožbo, morebitna nasprotja med posameznimi podskupinami v okviru skupine, obstoj in aktivnosti drugih upravičenih oseb ter morebitne izkušnje pri uveljavljanju kolektivnih zahtevkov.

(3) Kadar pri vložitvi kolektivne tožbe ali sklenitvi kolektivne poravnave skupaj sodeluje več upravičenih oseb, ki vsaka zastopa le del oškodovancev ali posamezno podskupino, se pogoj reprezentativnosti presoja glede vseh upravičenih oseb skupaj.

6. člen (pristojnost in sestava senata)

(1) Za odločanje o kolektivni tožbi in predlogu za potrditev kolektivne poravnave so pristojna okrožna sodišča na sedežu višjih sodišč. V primerih kolektivnih postopkov, kjer na prvi stopnji odloča sodnik posameznik, lahko sodnik posameznik izjemoma predlaga predsedniku višjega sodišča, da se zadeva odstopi v odločitev senatu treh sodnikov, če gre za zapleteno zadevo glede pravnih ali dejanskih vprašanj. O predlogu sodnika posameznika odloči predsednik višjega sodišča s sklepom, zoper katerega ni pritožbe. Preostala člana senata se izbereta na podlagi pravil sodnega reda o dodelitvi zadev na dan, ko sodišče prve stopnje prejme odločitev predsednika višjega sodišča, da je predlogu ugodil.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je za odločanje o kolektivni tožbi in predlogu za potrditev kolektivne poravnave v zadevi, v kateri bi bilo za samostojno tožbo pristojno sodišče v individualnem delovnem sporu, pristojno delovno sodišče na sedežu sodišča. O kolektivni tožbi in predlogu za potrditev kolektivne poravnave odloča sodišče prve stopnje v senatu, ki je sestavljen v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna in socialna sodišča.

(3) Določbe tega zakona ne posegajo v določbe predpisov, ki določajo pristojnost sodišč Republike Slovenije v sporih z mednarodnim elementom, in določanje prava, ki ga je treba uporabiti v sporih z mednarodnim elementom.

7. člen **(učinek na druge postopke)**

(1) Po odobritvi kolektivne tožbe ali potrditvi kolektivne poravnave glede istega primera množičnega oškodovanja ni dopustno začeti postopka z drugo kolektivno tožbo ali predlogom za potrditev kolektivne poravnave. Če je do odobritve kolektivne tožbe oziroma potrditve kolektivne poravnave glede istega primera množičnega oškodovanja vloženi več kolektivnih tožb oziroma predlogov za potrditev kolektivne poravnave, sodišče v skladu s kriteriji iz 17. oziroma 28. člena tega zakona presodi, katero izmed več kolektivnih tožb oziroma kolektivnih poravnav bo odobrilo oziroma potrdilo.

(2) Če je vložena kolektivna odškodninska tožba ali predlog za potrditev kolektivne poravnave, se postopki, začeti s samostojnimi tožbami glede istega primera množičnega oškodovanja, prekinejo.

(3) Postopki, ki so bili prekinjeni po prejšnjem odstavku, se nadaljujejo, ko je postopek s predlogom za potrditev kolektivne poravnave ali s kolektivno odškodninsko tožbo pravnomočno končan brez vsebinske odločitve o zahtevku, oziroma za osebe, za katere kolektivna odškodninska sodba ali kolektivna poravnava ne bo učinkovala, ko poteče rok iz 4. točke drugega odstavka 29. člena oziroma drugega odstavka 18. člena tega zakona, oziroma ko je bila zavrnjena njihova uvrstitev na seznam iz 45. člena tega zakona.

(4) Če je oseba, ki je vložila samostojno tožbo, vključena v postopek na podlagi kolektivne odškodninske tožbe na podlagi vključitve ali neizključitve v skladu z določbami 33. člena tega zakona, se postopek s samostojno tožbo ustavi.

(5) Iz posebej utemeljenih razlogov, npr. če kolektivni postopek traja nerazumno dolgo ali če so v postopku, začetem s samostojno tožbo, preden je bil prekinjen, že bili izvedeni bistveni dokazi, se lahko prekinjeni postopek na predlog stranke nadaljuje tudi pred nastopom okoliščin iz tretjega odstavka tega člena.

8. člen **(učinek na zastaralne roke)**

(1) Zastaranje zahtevka, ki je predmet kolektivne odškodninske tožbe ali predloga za potrditev kolektivne poravnave, med trajanjem postopka ne teče.

(2) Zastaranje se nadaljuje od trenutka, ko je bil postopek pravnomočno končan brez vsebinske odločitve o zahtevku, oziroma za osebe, za katere kolektivna odškodninska sodba ali kolektivna poravnava ne učinkuje, ko poteče rok iz drugega odstavka 18. člena tega zakona, 4. točke drugega odstavka 29. člena tega zakona oziroma ko je bila zavrnjena

njihova uvrstitev na seznam iz 45. člena tega zakona. Čas, ki je pretekel pred začetkom postopka iz prvega odstavka, se všteje v zastaralni rok, ki ga določa zakon.

(3) Če je s posebnim predpisom določen rok za vložitev tožbe, se ta rok v zvezi z zahtevkom, ki je predmet postopka iz prvega odstavka tega člena, ne izteče prej kot 30 dni po koncu tega postopka.

9. člen **(nadaljnja kolektivna tožba)**

(1) Če pred organom, pristojnim za varstvo konkurence, teče postopek glede ugotovitve kršitev določb o prepovedi omejevalnih ravnanj iz 3. točke prvega odstavka 2. člena tega zakona, je kolektivna tožba dopustna šele, ko je postopek pred organom, pristojnim za varstvo konkurence, pravnomočno končan.

(2) Če organ, pristojen za varstvo konkurence, začne postopek po vložitvi kolektivne tožbe, sodišče prekine postopek s kolektivno tožbo, dokler postopek pred organom, pristojnim za varstvo konkurence, ni pravnomočno končan.

10. člen **(register kolektivnih tožb)**

(1) Vrhovno sodišče Republike Slovenije vzpostavi in vzdržuje register kolektivnih tožb.

(2) V registru iz prejšnjega odstavka se v obsegu, ki ga določi sodišče, pri katerem je vložena kolektivna tožba ali predlog za potrditev kolektivne poravnave, z namenom seznanitve čim večjega števila oškodovancev, obdelujejo in objavljajo naslednji podatki in dokumenti:

1. okoliščina, da je bila vložena kolektivna tožba, stranke postopka, zatrjevano množično oškodovanje, na katero se nanaša tožba;
2. kolektivna tožba v skladu s tretjim odstavkom 27. člena tega zakona;
3. sklep o odobritvi kolektivne odškodninske tožbe in podatek o pravnomočnosti tega sklepa;
4. obvestila iz 15., 19., 31. ter drugega in tretjega odstavka 42. člena tega zakona;
5. razpisi narokov in pozivi za predložitev pisnih stališč;
6. sodba ali druga odločba, s katero se postopek s kolektivno tožbo zaključí;
7. število vključenih oziroma izključenih članov;
8. kolektivna poravnava, predložena v potrditev sodišču, razen priloge iz 4. točke 13. člena tega zakona;
9. potrjena kolektivna poravnava ali odločba, s katero se postopek potrditve kolektivne poravnave zaključí;
10. podatki o mehanizmi, ki so na voljo za pridobitev odškodnine, vključno z izvensodnimi mehanizmi;
11. sklep o potrditvi zaključnega poročila brez navedbe in osebnih podatkov oškodovancev;
12. drugi podatki, za katere glede na okoliščine primera tako določi sodišče.

(3) Vsakdo ima pravico, da brezplačno vpogleda v register kolektivnih tožb.

(4) Spletna stran sodstva na vidnem mestu vsebuje povezavo na register kolektivnih tožb.

(5) Natančnejša pravila delovanja registra kolektivnih tožb določi minister, pristojen za pravosodje.

11. člen (smiselna uporaba)

V postopku s kolektivno tožbo in s kolektivno poravnavo se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, če ni v tem ali v kakšnem drugem zakonu določeno drugače.

II. poglavje KOLEKTIVNA PORAVNAVA

12. člen (začetek postopka)

(1) Postopek potrditve kolektivne poravnave se začne na skupni predlog strank kolektivne poravnave.

(2) Kolektivna poravnava mora biti priložena predlogu iz prejšnjega odstavka.

13. člen (vsebina kolektivne poravnave)

Kolektivna poravnava mora poleg sestavin, ki jih mora vsebovati vsaka vloga, vsebovati:

1. podatke o strankah kolektivne poravnave, njihovih naslovih in zakonitih zastopnikih ter dejstva, iz katerih je mogoče sklepati, da je upravičena oseba reprezentativen predstavnik skupine;
2. opis množičnega oškodovanja, na katero se nanaša kolektivna poravnava;
3. opis skupine; če so znotraj skupine podskupine glede na naravo in višino škod, mora biti natančen opis podan tudi po podskupinah;
4. oceno števila članov skupine, pri čemer mora biti ta ocena dana tudi po podskupinah, če so znotraj skupine podskupine, in navedbo podlage za tako oceno; v prilogi, če je mogoče, tudi seznam znanih članov skupine in njihovih zadnjih znanih naslovov;
5. opredelitev, ali se kolektivna poravnava sklepa po sistemu izključitve ali vključitve, ter razloge za to izbiro;
6. višino agregatne odškodnine, pri čemer mora biti, če so znotraj skupine podskupine, ta znesek naveden tudi po podskupinah na način kategorizacije škod, ali posamezni znesek, ki ga bo dobil vsak član skupine, ki bo izkazal, da izpolnjuje pogoje;
7. obrazložitev, kako je bil izračunan znesek iz prejšnje točke;
8. opredelitev glede predlaganega načina obveščanja članov skupine, npr. z osebnim obveščanjem, obveščanjem v medijih in vzpostavitvijo ustreznih spletnih strani;
9. predlog besedila obvestila, ki ga je treba objaviti oziroma poslati v skladu s 15. in 19. členom tega zakona;
10. če se kolektivna poravnava sklepa po sistemu izključitve, rok, v katerem morajo člani skupine, ki bodo zajeti z učinkom kolektivne poravnave, uveljavljati zahtevek za izplačilo;
11. če se kolektivna poravnava sklepa po sistemu vključitve, dokazila, ki morajo biti priložena izjavi o vključitvi;

12. natančna pravila o tem, kako se uveljavlja zahtevka za izplačilo, kako se presoja utemeljenost tega zahtevka in mehanizem izvensodnega reševanja sporov glede zavrnitve zahtevka za izplačilo;
13. zavezo, da bo, kadar je dogovorjeno plačilo v skladu s 40. členom tega zakona, celotni znesek v določenem roku vplačan na skrbniški račun pri notarju.

14. člen **(obravnavanje popolnosti in dopustnosti predloga)**

(1) Če kolektivna poravnava ne vsebuje sestavin iz prejšnjega člena, sodišče predlog vrne predlagateljem v popravilo oziroma dopolnitev. Če v roku, ki ga določi sodišče, kolektivna poravnava ni ustrezno popravljena oziroma dopolnjena, sodišče predlog zavrže.

(2) Če predlog za potrditev kolektivne poravnave vloži neupravičena oseba ali se nanaša na spor izven področja uporabe tega zakona, sodišče predlog zavrže.

(3) Za obravnavo predloga za potrditev kolektivne poravnave, ki ni očitno nedopusten, lahko sodišče razpiše narok, na katerem strankam svetuje in po potrebi pomaga oblikovati ustrezno besedilo kolektivne poravnave.

15. člen **(obveščanje članov skupine)**

(1) Če sodišče oceni, da je predlog za potrditev kolektivne poravnave dopusten in popoln, o tem in o predlogu obvesti člane skupine.

(2) Znane člane skupine sodišče obvešča z navadno pošto na njihov zadnji znani naslov in če je to mogoče, z obvestili po elektronski pošti.

(3) Če zaradi zelo velikega števila oškodovancev ali kadar bi to povzročilo nesorazmerne stroške, ni mogoče obvestiti vseh članov skupine na način iz prejšnjega odstavka, sodišče odloči, da sta stranki kolektivne poravnave dolžni zagotoviti obveščanje z objavo na drug primeren način, npr. z objavo ali več ponovljenimi objavami v dnevnikih, prek elektronskih medijev ali obstoječih spletnih strani ali spletnih strani, ki jih je treba vzpostaviti.

(4) Sodišče pri oceni, ali je obveščanje zadostno, upošteva tudi medijsko pokritost in odmevnost spora in začetega postopka potrditve kolektivne poravnave ter dotakratne aktivnosti strank kolektivne poravnave.

(5) Obvestila morajo vsebovati kratek opis vsebine kolektivne poravnave, podatke o času in kraju naroka za obravnavanje predloga in o pravici do posredovanja stališč v skladu s prvim odstavkom 16. člena tega zakona ter pouk o pravnih posledicah ugoditve predlogu za potrditev kolektivne poravnave.

16. člen **(obravnavanje predloga za potrditev kolektivne poravnave)**

(1) Člani skupine in upravičene osebe, ki same niso stranke kolektivne poravnave, lahko sodišču v roku in obsegu, ki ju določi sodišče, pošljejo pisna stališča glede predlagane potrditve kolektivne poravnave.

(2) Pisna stališča iz prejšnjega odstavka se vročijo strankam kolektivne poravnave.

(3) Sodišče izvede narok za obravnavanje predloga za potrditev kolektivne poravnave in nanj posebej povabi stranki kolektivne poravnave.

(4) Osebo, ki je sodišču posredovala pisna stališča iz prvega odstavka tega člena, sodišče po potrebi povabi na narok za obravnavanje predloga za potrditev kolektivne poravnave in ji omogoči predstavitev stališč.

(5) Za pomoč pri ugotavljanju obstoja ovir iz 17. člena tega zakona lahko sodišče po uradni dolžnosti imenuje tudi enega ali več izvedencev in izvede druge dokaze.

17. člen **(zavrnitev potrditve kolektivne poravnave)**

- (1) Sodišče potrditev kolektivne poravnave zavrne, če:
1. upravičena oseba ni reprezentativna za varstvo interesov oseb, na račun katerih je sklenila kolektivno poravnavo;
  2. višina odškodnine, bodisi skupna bodisi za posamezne podskupine ali oškodovance, ni razumna oziroma primerna, pri čemer se upoštevajo dejanski obseg škode, relativna enostavnost in hitrost poplačila, vzroki in odgovornost za nastanek škode, ob hkratnem upoštevanju dejstva, da se poravnava sklepa z medsebojnim popuščanjem, siceršnje negotovosti ter stroškov sodnega postopka;
  3. je rok, v katerem je treba uveljavljati individualne zahtevke za izplačilo, očitno nerazumen;
  4. stroški, ki naj bi jih zavezanec plačal nasprotni stranki, presegajo resnične stroške, ki jih je ta stranka utrpela;
  5. ni zadostnega jamstva, da bo dogovorjena vsota zadoščala za povrnitev škode vsem oškodovancem;
  6. sporazum ne vsebuje neodvisnega ustreznega mehanizma za ugotavljanje upravičenosti zahtevkov za izplačila v skladu s sporazumom, vključno z od strank neodvisnim mehanizmom izvensodnega reševanja sporov v zvezi s tem;
  7. interesi oseb, na račun katerih je bil sporazum sklenjen, niso dovolj zavarovani.

(2) Preden sodišče zavrne potrditev kolektivne poravnave, lahko strankam da možnost, da jo popravijo oziroma spremenijo, ter jim pri tem svetuje in po potrebi pomaga.

18. člen **(sklep o potrditvi kolektivne poravnave)**

(1) Če sodišče predloga ne zavrne, izda sklep o potrditvi kolektivne poravnave.

(2) V sklepu iz prejšnjega odstavka sodišče določi rok, ki ne sme biti krajši od 30 dni in ne daljši od 90 dni, v katerem lahko oškodovanec sodišču sporoči, da se vključuje v učinek kolektivne poravnave oziroma izključuje iz njega.

(3) Sklep o potrditvi kolektivne poravnave se shrani pri sodišču in objavi v registru kolektivnih tožb.

19. člen **(obveščanje oškodovancev)**

(1) Sodišče o potrjeni kolektivni poravnavi obvesti oškodovance.

(2) Obvestilo mora vsebovati:

1. kratek opis bistvenih sestavin kolektivne poravnave in množičnega oškodovanja, na katero se nanaša;
2. podatek o tem, kje je mogoče vpogledati v kolektivno poravnavo;
3. opozorilo na pravne posledice kolektivne poravnave glede zavezujočega učinka in na možnost izključitve iz tega učinka oziroma vključitve v ta učinek;
4. način, kako je mogoče uveljaviti pravico do izplačila odškodnine;
5. če je to določeno, rok, v katerem je mogoče zahtevati izplačilo;
6. pouk o roku in načinu uveljavitve pravice iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(3) Za obveščanje o potrjeni kolektivni poravnavi se smiselno uporabljajo določbe 15. člena tega zakona.

20. člen

(učinek kolektivne poravnave)

(1) Kolektivna poravnava, ki jo v skladu s pogoji in v postopku, določenem v tem poglavju, potrdi sodišče, zavezuje, če je sklenjena po sistemu izključitve, vse oškodovance, razen tistih, ki so v roku iz drugega odstavka 18. člena tega zakona sporočili, da se iz učinka poravnave izključujejo, in tistih, ki nimajo stalnega prebivališča oziroma sedeža v Republiki Sloveniji ter sodišču niso sporočili, da se v učinek poravnave vključujejo, če je sklenjena po sistemu vključitve, pa vse oškodovance, ki so v tem roku sporočili, da se v učinek poravnave vključujejo.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se oseba, ki v času potrditve kolektivne poravnave ni vedela in ni mogla vedeti, da ji je nastala škoda, potem ko izve, da ji je nastala škoda, lahko izloči iz kolektivne poravnave, ki je bila sklenjena po sistemu izključitve. Oseba, ki se je zavezala plačati odškodnino, lahko takemu oškodovancu postavi rok najmanj šestih mesecev, v katerih mora sprejeti odločitev.

(3) Sklenitev kolektivne poravnave in njena potrditev ne pomenita priznanja protipravnosti ravnanja in odgovornosti osebe, ki se zaveže izplačati odškodnino.

21. člen

(pogoji in omejitve v kolektivni poravnavi)

(1) Sklenitev pogojne kolektivne poravnave ni dopustna.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se v kolektivni poravnavi lahko določi, da sme upravičena oseba odstopiti od kolektivne poravnave, če agregatna odškodnina ni plačana, kot je bilo dogovorjeno.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se v kolektivni poravnavi lahko določi, da sme katera koli stranka kolektivno poravnavo v roku, ki ne sme biti daljši od 30 dni od poteka roka iz drugega odstavka 18. člena tega zakona, odpovedati, če bo, kadar je bila poravnava sklenjena po sistemu izključitve, več kot določeno število članov skupine izjavilo, da se izključujejo iz učinka poravnave, ali če bo, kadar je bila poravnava sklenjena po sistemu vključitve, manj kot določeno število članov skupine izjavilo, da se v učinek poravnave vključujejo.

(4) V kolektivni poravnavi je dopustno določiti, da izplačila odškodnine v skladu s poravnavo ni več mogoče zahtevati, če je preteklo več kot leto dni, odkar je oškodovanec izvedel za pravico, da zahteva izplačilo.

22. člen (izplačilo odškodnin)

(1) Kolektivna poravnava mora opredeliti, s katerimi dejstvi in dokazi oseba, ki bo zahtevala poplačilo iz agregatne odškodnine v skladu s kategorizacijo škod, ali odškodnino, določeno na drugačen način brez opredelitve identitete posameznih upravičencev, izkazuje, da je resnično upravičena do izplačila, določiti osebo ali telo, ki odloča o zahtevkih za izplačilo, ter določiti izvensodni mehanizem reševanja morebitnih sporov.

(2) Določitev izvensodnega mehanizma reševanja morebitnih sporov iz prejšnjega odstavka je dokončna in izvršljiva. Za njeno izpodbijanje se uporabljajo pravila, ki veljajo za izpodbijanje arbitražnih odločb.

(3) Ko je kolektivna poravnava potrjena, lahko izplačilo v korist posameznih oškodovancev, razen tistih, ki temu izrecno nasprotujejo, zahteva tudi upravičena oseba, ki je stranka kolektivne poravnave.

(4) Če se k izplačilu zaveže več oseb, je njihova odgovornost solidarna, če ni v kolektivni poravnavi določeno drugače.

23. člen (nezadostnost agregatne odškodnine in ravnanje s preostalimi sredstvi)

(1) Če je v kolektivni poravnavi določena agregatna odškodnina, se izplačilo posameznim upravičencem iz agregatne odškodnine zadrži do poteka roka iz 10. točke 13. člena tega zakona.

(2) Če se po poteku tega roka izkaže, da agregatna odškodnina ne zadošča za poplačilo vseh oškodovancev, se zneski, ki se jim izplačajo, sorazmerno znižajo, če v kolektivni poravnavi ni določen drugačen mehanizem, za katerega sodišče oceni, da ustrezno varuje pravice oškodovancev.

(3) Del agregatne odškodnine, ki v roku, dogovorjenem v kolektivni poravnavi, ni izplačan posameznim oškodovancem, se zavezancu vrne.

(4) Oškodovanci, ki izkažejo, da v roku niso mogli uveljavljati izplačila, lahko od zavezanca zahtevajo izplačilo iz sredstev, ki so bila zavezancu vrnjena ali mu morajo biti vrnjena po prejšnjem odstavku.

24. člen (pravna sredstva)

(1) Kolektivno poravnavo, ki jo je potrdilo sodišče, lahko izpodbijata le stranki kolektivne poravnave po pravilih, ki veljajo za izpodbijanje sodne poravnave.

(2) Zoper sklep o zavrnitvi potrditve kolektivne poravnave je dopustna skupna pritožba strank kolektivne poravnave.

(3) Zoper sklep o potrditvi kolektivne poravnave pritožba ni dopustna.

25. člen (stroški postopka)

(1) Če ni v kolektivni poravnavi določeno drugače, morata stranki kolektivne poravnave stroške postopka plačati po enakih delih.

(2) O obveznosti plačila stroškov postopka odloči sodišče v sklepu, s katerim se postopek zaključí.

III. poglavje KOLEKTIVNA ODŠKODNINSKA TOŽBA

26. člen (vsebina kolektivne odškodninske tožbe)

(1) Kolektivna odškodninska tožba mora poleg sestavin, ki jih mora vsebovati vsaka tožba, vsebovati:

1. navedbo, da se tožba vlaga kot kolektivna odškodninska tožba;
2. podatke o strankah postopka, njihovih naslovih in zakonitih zastopnikih;
3. dejstva in dokaze, s katerimi tožeča stranka izkazuje izpolnjevanje pogojev iz četrtega in petega odstavka 28. člena tega zakona, predvsem okoliščine, skupne ali podobne vsem članom skupine, okoliščine, za katere tožnik ve, da so pomembne le za nekatere člane skupine, ter druge okoliščine, na podlagi katerih se lahko oceni, ali je kolektivna tožba primerno pravno sredstvo;
4. opis množičnega oškodovanja, dejstva in dokaze ter pravne argumente, s katerimi se utemeljuje zahtevek;
5. opis skupine; če so znotraj skupine podskupine glede na naravo in višino škod, mora biti natančen opis podan tudi po podskupinah;
6. oceno števila članov skupine, pri čemer mora biti, kadar so znotraj skupine podskupine, ta ocena dana tudi po podskupinah, in navedbo podlage za tako oceno;
7. opredelitev, ali se predlaga izvedba postopka po sistemu izključitve ali vključitve, in razloge za to izbiro;
8. oceno skupnega zneska denarne odškodnine ali drugega nadomestila, pri čemer mora biti, če so znotraj skupine podskupine, ta znesek naveden tudi po podskupinah na način kategorizacije škod;
9. obrazložitev, kako je bil izračunan znesek iz prejšnje točke;
10. predlog glede načina odmere odškodnine v skladu z 39. ali 40. členom tega zakona in razloge zanj;
11. predlog glede načina obveščanja članov skupine, npr. z osebnim obveščanjem, obveščanjem v medijih in vzpostavitvijo ustreznih spletnih strani;
12. predloge glede pogojev za presojo upravičenosti do odškodnine;
13. podatke o stroških postopka in morebitnem financiranju pravde s strani tretje osebe v skladu z 59. členom tega zakona;
14. podatek o tem, ali je organ, pristojen za varstvo konkurence, že izdal odločbo o kršitvi in ali je že pravnomočna.

(2) Tožbi mora biti priložena kopija morebitne odločbe o kršitvi in vsaka druga listina, na katero se tožba sklicuje, ter kolikor je to mogoče, seznam znanih članov skupine z zadnjimi znanimi naslovi stalnega prebivališča oziroma sedeža.

27. člen (obravnavanje popolnosti in dopustnosti kolektivne odškodninske tožbe)

(1) Če kolektivna odškodninska tožba ne vsebuje sestavin iz prejšnjega člena, tožeča stranka pa je v roku, ki ga določi sodišče, ustrezno ne popravi oziroma dopolni, če tožbo vložijo neupravičena oseba ali če se nanaša na spor izven področja uporabe tega zakona, sodišče tožbo zavrže.

(2) Dopustno in popolno tožbo sodišče pošlje toženi stranki, da odgovori na tožbo glede obstoja pogojev za odobritev kolektivne odškodninske tožbe.

(3) Kolektivna odškodninska tožba se obenem z vročitvijo toženi stranki objavi v registru kolektivnih tožb, razen priloge tožbe, ki vsebuje navedbo in osebne podatke znanih članov skupine.

28. člen **(odločanje o odobritvi kolektivne odškodninske tožbe)**

(1) Po prejemu odgovora na tožbo glede obstoja pogojev za odobritev kolektivne odškodninske tožbe ali po preteku roka za ta odgovor sodišče razpiše narok za odločanje o odobritvi kolektivne odškodninske tožbe.

(2) Sodišče na narok vabi stranki postopka.

(3) Vsak član skupine ali druga upravičena oseba lahko pošlje sodišču stališče glede vprašanj odobritve kolektivne odškodninske tožbe. Sodišče po potrebi to osebo povabi na narok in ji omogoči predstavitev stališč.

(4) Sodišče kolektivno odškodninsko tožbo odobri, če:

1. se z njo uveljavljajo istovrstni zahtevki, postavljeni v imenu določljive skupine oseb, ki zadevajo ista, podobna ali povezana dejanska ali pravna vprašanja, se nanašajo na isti primer množičnega oškodovanja in so primerni za obravnavo v kolektivnem postopku;
2. skupna pravna in dejanska vprašanja za celotno skupino prevladujejo nad vprašanji, ki se nanašajo samo na posamezne člane skupine;
3. je skupina tako številna, da bi bilo uveljavljanje zahtevkov s samostojnimi tožbami ali drugačna oblika združitve njenih članov, npr. sosporništvo ali združitve pravnih, manj učinkovito kot vložitev kolektivne odškodninske tožbe;
4. tožnik izpolnjuje pogoje glede reprezentativnosti po 5. členu tega zakona;
5. zahtevek kolektivne odškodninske tožbe ni očitno neutemeljen;
6. so izpolnjeni pogoji iz 59. člena tega zakona glede dogovorov o stroških in financiranju postopka;
7. sodišče oceni, da je morebitni dogovor z odvetnikom o plačilu po deležu iz prisojenega zneska po 61. členu tega zakona razumen.

(5) Pri odločanju o primernosti zahtevkov za obravnavo v kolektivnem postopku sodišče upošteva, ali kolektivni postopek omogoča učinkovito razrešitev skupnih pravnih in dejanskih vprašanj; kakšni so stroški in koristi z nadaljevanjem kolektivnega postopka; ali so člani skupine vložili kakšne samostojne tožbe v zvezi s temi ali podobnimi zahtevki; kakšni sta velikost in značilnost skupine; kakšne so možnosti ugotavljanja članstva v skupine; ali so zahtevki primerni za prisoditev agregatne odškodnine; ali je na voljo alternativno reševanje sporov ali druge možnosti za rešitev spora.

29. člen **(sklep o odobritvi kolektivne odškodninske tožbe)**

(1) Če sodišče ugotovi, da pogoji iz četrtega odstavka prejšnjega člena niso izpolnjeni, kolektivno odškodninsko tožbo zavrže.

(2) Če sodišče odobri kolektivno odškodninsko tožbo, o tem odloči s sklepom, ki mora vsebovati:

1. podatke o tožeči in toženi stranki;
2. opis množičnega oškodovanja, na katero se nanaša kolektivna odškodninska tožba;
3. natančen opis skupine oziroma oseb, ki so lahko vključene v postopek, s čim bolj točno navedbo njihovega števila; če ima skupina podskupine, je treba te podatke dati ločeno po podskupinah;
4. določitev uporabe sistema izključitve ali vključitve in rok, ki ne sme biti krajši od 30 dni in daljši od 90 dni, v katerem morajo člani skupine podati izjavo o vključitvi oziroma izključitvi;
5. rok za podajo pisnih stališč v skladu s 37. členom tega zakona;
6. opredelitev načina obveščanja članov skupine.

(3) Sodišče lahko kot pogoj za začetek učinkovanja sklepa o odobritvi kolektivne odškodninske tožbe tožeči stranki naloži:

1. opravo dodatnih aktivnosti glede obveščanja o kolektivni odškodninski tožbi, npr. vzpostavitev ustrezne spletne strani;
2. plačilo varščine za stroške postopka, ki bi jih bilo treba v primeru neuspeha povrniti toženi stranki.

(4) Sodišče v sklepu o odobritvi kolektivne odškodninske tožbe določi toženi stranki rok za odgovor na tožbo, ki ne sme biti krajši od 30 dni in daljši od 60 dni od pravnomočnosti sklepa o odobritvi kolektivne odškodninske tožbe.

30. člen **(uporaba sistema vključitve ali izključitve)**

(1) Sodišče pri odločanju, ali se bo v postopku uporabilo sistem vključitve ali izključitve, upošteva vse okoliščine konkretnega primera, predvsem vrednost posameznih zahtevkov članov skupine in okoliščine, ki so bistvene za odobritev kolektivne odškodninske tožbe.

(2) Če se najmanj eden izmed zahtevkov v kolektivni odškodninski tožbi nanaša na izplačilo odškodnine za nepremoženjsko škodo ali če po oceni, vsebovani v tožbi, najmanj deset odstotkov članov skupine uveljavlja izplačilo, ki presega 2.000 eurov, se lahko uporabi le sistem vključitve.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se za osebe, ki v trenutku izdaje sklepa o odobritvi kolektivne odškodninske tožbe nimajo stalnega prebivališča oziroma sedeža v Republiki Sloveniji, uporabi sistem vključitve.

31. člen **(obveščanje članov skupine)**

(1) O odobritvi kolektivne odškodninske tožbe sodišče po pravnomočnosti sklepa o odobritvi kolektivne odškodninske tožbe obvesti člane skupine.

(2) Znane člane skupine se obvešča z navadno pošto na njihov zadnji znani naslov, in če je to mogoče, z obvestili po elektronski pošti.

(3) Sodišče lahko v primeru velikega števila oškodovancev in kadar bi to povzročilo stroške, nesorazmerne z vrednostjo spora, opusti obveščanje iz prejšnjega odstavka in odloči, da se obveščanje zagotovi na drug primeren način, ob upoštevanju številčnosti in sestave te skupine ter območja, na katerem se nahajajo njeni člani, npr. z enkratno ali večkratno objavo v dnevnikih časopisih, prek elektronskih medijev ali prek obstoječih spletnih strani ali spletnih strani, ki jih mora vzpostaviti tožeča stranka.

(4) Sodišče pri oceni, ali je obveščanje zadostno, upošteva tudi medijsko pokritost in odmevnost spora in kolektivne odškodninske tožbe ter dotakratne aktivnosti tožeče stranke glede obveščanja članov skupine.

32. člen (vsebina obvestila)

Obvestilo iz prejšnjega člena mora vsebovati:

1. podatke o strankah postopka, pooblaščenca tožeče stranke in naslovu ali naslovih, na katerih je pri tožeči stranki mogoče dobiti dodatne informacije o kolektivni odškodninski tožbi;
2. kratek opis kolektivne odškodninske tožbe in sklepa o njeni odobritvi;
3. opis skupine in morebitnih podskupin oškodovancev;
4. glavna vprašanja, ki se bodo obravnavala v kolektivnem postopku;
5. podatke o času in kraju glavne obravnave in o pravici do posredovanja stališč v skladu z drugim odstavkom 37. člena tega zakona;
6. informacije o roku in načinu podaje izjave o vključitvi in dokazilih, ki jih je treba priložiti tej izjavi, ali o roku in načinu podaje izjave o izključitvi;
7. pouk o pravnih posledicah te izjave in učinkih vključenosti v kolektivni postopek ali izključenosti iz tega postopka;
8. podatke o morebitnem dogovoru tožeče stranke s svojim pooblaščencom o plačilu nagrade iz deleža prisojenega zneska in pouk o tem, da se z vključenostjo v kolektivni postopek oseba v primeru neuspešne tožbe ne izpostavlja tveganju plačila stroškov postopka nasprotni stranki;
9. podatek o naslovu registra kolektivnih tožb, kjer je mogoče vpogledati v kolektivno odškodninsko tožbo in sklep o njeni odobritvi;
10. pojasnilo, da sodišče pri izdaji sklepa o odobritvi kolektivne tožbe resničnosti in utemeljenosti navedb tožeče stranke glede nedopustnosti ravnanja in odgovornosti tožene stranke v tožbi še ni preverjalo in da gre samo za trditve tožeče stranke;
11. pojasnilo, da člani skupine nimajo pravice do povrnitve stroškov za udeležbo v kolektivnem postopku.

33. člen (vključevanje oziroma izključevanje članov skupine)

(1) Oseba, ki v roku in na način, ki ju je določilo sodišče, sodišču pošlje izjavo o vključitvi z zahtevanimi dokazili (sistem vključitve) oziroma ne pošlje izjave o izključitvi (sistem izključitve), je vključena v kolektivni postopek.

(2) Po poteku roka za vključitev se oseba, ki meni, da je bila oškodovana v istem primeru množičnega oškodovanja, lahko vključi v kolektivni postopek ali se iz njega izključi le s soglasjem tožene stranke ali če sodišče glede na to, ali je zamudo zakrivil član sam in ali bi bil položaj tožene stranke s tako vključitvijo oziroma izključitvijo bistveno otežen, dovoli vključitev oziroma izključitev.

(3) Sodišče vodi seznam vključenih ali izključenih oseb. Vpis na seznam vključenih oseb se lahko zavrne le, če je očitno, da oseba, ki je dala izjavo o vključitvi, ni član skupine, v korist katere je vložena kolektivna odškodninska tožba.

(4) V postopku po sistemu vključitve vključitev osebe na seznam ne pomeni dokončne ugotovitve, da je oseba, vključena na seznam, resnični upravičenec do izplačila, če sodišče izda sodbo, s katero zahtevku iz kolektivne odškodninske tožbe ugodí.

(5) Tožeča in tožena stranka imata pravico vpogleda v navedeni seznam.

(6) Drugi osebi se na zahtevo izda potrdilo, da je oziroma ni uvrščena na navedeni seznam, ko je ta dokončen.

(7) Po poteku roka iz 4. točke drugega odstavka 29. člena tega zakona sodišče dokončni seznam vključenih ali izključenih oseb vroči tožeči in toženi stranki.

(8) V registru kolektivnih tožb se objavi le število vključenih ali izključenih članov, brez njihovih osebnih podatkov.

34. člen **(položaj članov skupine v postopku)**

(1) Oseba, vključena v kolektivni postopek, ni stranka postopka.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za položaj te osebe v dokaznem postopku uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, v delu, ki ureja dokazovanje, in se nanaša na stranke.

(3) Izjave o vključitvi oziroma izključitvi po poteku roka iz 4. točke drugega odstavka 29. člena tega zakona ni mogoče preklicati ali umakniti.

(4) Član skupine se tožeči stranki ne more pridružiti kot intervenient.

35. člen **(varstvo interesov skupine)**

(1) Tožeča stranka je dolžna varovati interese vseh članov skupine.

(2) V postopku s kolektivno odškodninsko tožbo se ne uporabljajo pravila o zamudni sodbi.

(3) Priznanje dejstev, umik tožbe, sprememba tožbe ali odpoved zahtevku tožeče stranke sodišče dopusti le, če oceni, da to ni v nasprotju z interesi skupine.

(4) Če sodišče oceni, da tožeča stranka huje krši interese skupine ali je ni več mogoče šteti za reprezentativno, lahko na predlog člana skupine ali druge upravičene osebe izda sklep, da se tožeča stranka zamenja z drugo upravičeno osebo, če je pripravljena vstopiti v postopek. Prvotna tožeča stranka ne glede na to ostane odgovorna za plačilo vseh stroškov postopka v zvezi s procesnimi dejanji, opravljenimi do trenutka spremembe tožeče stranke.

(5) Če v primeru iz prejšnjega odstavka zamenjava tožeče stranke ni mogoča, sodišče v registru kolektivnih tožb objavi namero, da bo izdalo sklep o ustavitvi postopka s

kolektivno odškodninsko tožbo in rok, v katerem se lahko predlaga zamenjava tožeče stranke.

(6) Če sodišče po poteku roka iz prejšnjega odstavka ugotovi, da zamenjava tožeče stranke ni mogoča, izda sklep o ustavitvi postopka s kolektivno odškodninsko tožbo.

36. člen **(sklenitev kolektivne poravnave med postopkom)**

(1) Če stranki po vložitvi kolektivne odškodninske tožbe skleneta poravnavo, se smiselno uporabijo določbe II. poglavja tega zakona o kolektivni poravnavi.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se, kadar je poravnava sklenjena v času, ko je že potekel rok iz 4. točke drugega odstavka 29. člena tega zakona, za osebe, ki so po 33. členu tega zakona vključene v postopek, ne uporabljajo določbe o možnosti izključitve iz učinka kolektivne poravnave.

(3) Če sodišče ne potrdi kolektivne poravnave, se nadaljuje postopek s kolektivno odškodninsko tožbo.

37. člen **(izjavljanje članov skupine)**

(1) Osebe, ki verjetno izkazujejo, da so člani skupine, in druge upravičene osebe imajo v roku, ki ga v sklepu o odobritvi kolektivne odškodninske tožbe določi sodišče, pravico, da podajo pisna stališča.

(2) Pisna stališča iz prejšnjega odstavka sodišče vroči strankama postopka.

(3) Član skupine, ki je predhodno podal pisna stališča po prvem odstavku tega člena, ima pravico, da na glavni obravnavi izrazi svoja stališča, če o tej nameri vnaprej obvesti sodišče, razen če sodišče glede na številčnost skupine oziroma število članov skupine, ki želijo izkoristiti to pravico, oceni, da bi to nesorazmerno otežilo učinkovito izvedbo postopka. V takem primeru lahko sodišče odloči tudi, katerim izmed članov skupine bo omogočilo ustno predstavitve stališč.

(4) Poziv za podajo pisnih stališč in rok, v katerem to lahko storijo, ter obvestilo o razpisu glavne obravnave se objavi v registru kolektivnih tožb, po potrebi pa tudi na način iz 31. člena tega zakona.

(5) Člani skupine nimajo pravice do povrnitve stroškov za udeležbo v kolektivnem postopku, na kar morajo biti v obvestilu iz 32. člena tega zakona tudi posebej opozorjeni.

38. člen **(kolektivna odškodninska sodba)**

(1) Kolektivna odškodninska sodba, s katero sodišče zahtevku v celoti ali delno ugodi, mora vsebovati tudi:

1. opis množičnega oškodovanja, na katero se nanaša;
2. opis skupine; če so znotraj skupine podskupine glede na naravo in višino škod, mora biti natančen opis podan tudi po podskupinah;

3. število članov skupine oziroma, v primeru uporabe sistema izključitve, oceno števila članov skupine; če so znotraj skupine podskupine, mora biti ta ocena dana tudi po podskupinah; v prilogi tudi seznam znanih članov skupine;
4. navedbo, ali je bil kolektivni postopek voden po sistemu vključitve ali izključitve;
5. opredelitev glede načina obveščanja članov skupine;
6. če je bil postopek izveden po sistemu izključitve, rok, v katerem morajo člani skupine uveljavljati zahtevek za izplačilo;
7. opredelitev glede načina odmere odškodnine in samo odmero odškodnine v skladu z 39. ali 40. členom tega zakona;
8. odločitev o stroških postopka.

(2) Kolektivna odškodninska sodba se vroči strankam postopka in objavi v registru kolektivnih tožb.

39. člen **(individualna odmera odškodnine)**

(1) Če so vsi člani skupine znani in je v postopku mogoče odločiti o zahtevkih, do katerih so upravičeni, ne da bi to nesorazmerno otežilo postopek, npr. z izvedbo dolgotrajnega obravnavanja vprašanj, ki se nanašajo zgolj na posamezne člane skupine, sodišče v izreku sodbe navede vse člane skupine in znesek ali drugo spolnitev, ki jo mora tožena stranka izpolniti vsakemu od njih.

(2) Kolektivna odškodninska sodba iz prejšnjega odstavka je izvršilni naslov, na podlagi katerega lahko vsak član skupine začne izvršilni postopek za znesek, ki mu pripada.

40. člen **(odmera odškodnine, kadar individualna odmera ni mogoča)**

(1) Če v izreku sodbe člani skupine in zneski odškodnine oziroma druga spolnitev, do katere so upravičeni, niso poimensko navedeni, sodišče v izreku sodbe določi:

1. višino agregatne odškodnine ali
2. znesek ali sicer določljivo vrednost, izraženo npr. v odstotkih cene ali enote, ali drugo spolnitev, ki jo bo dobil vsak član skupine, ki se je oziroma se bo prijavil in izkazal, da izpolnjuje pogoje, določene v sodbi, pri čemer sodišče oceni tudi pričakovano skupno vsoto obveznosti, ki jo bo morala izpolniti tožena stranka.

(2) Če so znotraj skupine podskupine, mora biti znesek oziroma druga spolnitev navedena po podskupinah s čim bolj natančno kategorizacijo škod.

(3) Če sodišče določi odškodnino na način iz prvega odstavka tega člena, določi način presoje upravičenosti do odškodnine in uvrstitev v podskupine ob kategorizaciji škod, ter če se je postopek vodil po sistemu izključitve, pravila o tem, kako se uveljavlja zahtevek za izplačilo in na podlagi kakšnih dokazil se presoja utemeljenost tega zahtevka.

(4) Če sodišče določi odškodnino na način iz prvega odstavka tega člena in je bil postopek izveden po sistemu izključitve, sodišče v sodbi določi rok, ki ne sme biti krajši od 90 dni in ne daljši od šestih mesecev, v katerem je treba uveljavljati izplačilo v skladu z drugim odstavkom 44. člena tega zakona.

(5) Sodišče toženi stranki naloži, da agregatno odškodnino po 1. točki prvega odstavka tega člena ali ocenjeno skupno vsoto pričakovanih izplačil po 2. točki prvega

odstavka tega člena plača na skrbniški račun notarja, ki ga je v sodbi določilo za upravitelja kolektivne odškodnine.

(6) Izvršbo obveznosti iz prejšnjega odstavka lahko zahteva tožeča stranka ali upravitelj kolektivne odškodnine.

41. člen **(učinek kolektivne odškodninske sodbe)**

Pravnomočna kolektivna odškodninska sodba zavezuje vse člane skupine, ki so v postopku po sistemu vključitve podali izjavo o vključitvi, oziroma vse člane skupine razen tistih, ki so v postopku po sistemu izključitve podali izjavo o izključitvi v roku, določenem v 4. točki drugega odstavka 29. člena tega zakona.

42. člen **(obveščanje o kolektivni odškodninski sodbi)**

(1) Če je sodišče odškodnino prisodilo na način iz 39. člena tega zakona, se pravnomočna kolektivna odškodninska sodba vroči vsakemu članu skupine po pravilih, ki veljajo za vročanje v pravnem postopku.

(2) Če je sodišče odškodnino prisodilo na način iz 40. člena tega zakona, se člani skupine o pravnomočni kolektivni odškodninski sodbi obvestijo na način, določen v 31. členu tega zakona.

(3) Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati kratek povzetek vsebine sodbe in primera množičnega oškodovanja, na katerega se nanaša, napotilo, da je celotno sodbo mogoče vpogledati v registru kolektivnih tožb, pouk o zavezujočem učinku sodbe po 41. členu tega zakona in strnjene informacije o tem, kako se uveljavlja izplačilo.

43. člen **(imenovanje upravitelja kolektivne odškodnine)**

(1) Če je sodišče odškodnino prisodilo na način iz 40. člena tega zakona, v sodbi imenuje upravitelja kolektivne odškodnine.

(2) Sodišče za upravitelja kolektivne odškodnine imenuje notarja. Pred imenovanjem da strankam možnost, da se izjavijo o okoliščinah, ki naj se upoštevajo pri izbiri notarja ali pa podajo predlog o izbranem notarju, ki naj bo imenovan.

(3) Upravitelj kolektivne odškodnine je upravičen do povračila stroškov in nadomestila za opravila, ki jih je dolžan opraviti.

44. člen **(sestava osnutka seznama oškodovancev)**

(1) Če je bil kolektivni postopek voden po sistemu vključitve, upravitelj kolektivne odškodnine v 30 dneh od svojega imenovanja na podlagi izjav o vključitvi in dokazil, priloženih tem izjavam, sestavi osnutek seznama oškodovancev in njihove uvrstitve v morebitne podskupine.

(2) Če je bil kolektivni postopek voden po sistemu izključitve, morajo osebe, ki menijo, da so upravičene do izplačila, v roku, ki ga je določilo sodišče po četrtem odstavku 40. člena tega zakona, upravitelju kolektivne odškodnine prijaviti zahteve za izplačilo in priložiti dokazila v skladu s tretjim odstavkom 40. člena tega zakona.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka upravitelj kolektivne odškodnine v roku 30 dni po poteku roka iz četrtega odstavka 40. člena tega zakona sestavi osnutek seznama oškodovancev in njihove uvrstitve v morebitne podskupine.

(4) V osnutku seznama iz prvega oziroma tretjega odstavka tega člena se posebej navedejo osebe, ki so sicer podale izjavo o vključitvi po prvem odstavku 33. člena tega zakona oziroma so prijavile zahtevek za izplačilo po drugem odstavku tega člena, vendar je upravitelj kolektivne odškodnine ocenil, da ne izpolnjujejo pogojev za uvrstitev na seznam oškodovancev ali za uvrstitev v podskupino, v katero so želele biti vključene, s kratko obrazložitvijo razlogov za zavrnitev. Upravitelj kolektivne odškodnine lahko pred sestavo osnutka seznama iz prvega in tretjega odstavka tega člena od oseb, ki uveljavljajo izplačilo, zahteva dodatna dokazila ali pojasnila.

(5) Upravitelj kolektivne odškodnine osnutek seznama iz prvega in tretjega odstavka tega člena vroči sodišču, tožeči in toženi stranki ter osebam, za katere je ocenil, da ne izpolnjujejo pogojev za uvrstitev na seznam oškodovancev ali za uvrstitev v podskupino, v katero so želele biti vključene.

(6) V roku 30 dni lahko tožeča in tožena stranka pri sodišču prerekata uvrstitev določenih oseb na seznam, pri čemer morata navesti dejstva, in če je mogoče, predložiti dokaze, s katerimi utemeljujeta ugovor.

(7) Ugovor iz prejšnjega odstavka se vroči upravitelju kolektivne odškodnine, nasprotni stranki in osebam, katerih uvrstitev na seznam je bila prerekana.

45. člen **(obravnavanje osnutka seznama oškodovancev)**

(1) Sodišče za obravnavanje osnutka seznama oškodovancev razpiše narok, na katerega povabi upravitelja kolektivne odškodnine, tožečo in toženo stranko, osebe, za katere je upravitelj kolektivne odškodnine ocenil, da ne izpolnjujejo pogojev za uvrstitev na seznam oškodovancev, in osebe, katerih uvrstitev na seznam je bila prerekana.

(2) Po izvedenem naroku sodišče s sklepom določi dokončni seznam oškodovancev in zneskov oziroma druge dajatve, do katerih so upravičeni.

(3) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

(4) Oseba, ki ni uvrščena na seznam, se ne šteje za člana skupine in ni zajeta z učinkom kolektivne odškodninske sodbe.

(5) Če je bila odškodnina določena na način iz 1. točke prvega odstavka 40. člena tega zakona in se ob sestavi seznama iz drugega odstavka tega člena izkaže, da določena odškodnina ne zadošča za polno poplačilo vseh oškodovancev, se zneski, do katerih so upravičeni, sorazmerno znižajo.

46. člen **(izplačevanje oškodovancev)**

(1) Izplačilo oškodovancev se izvede po izdaji sklepa iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(2) Oškodovance, ki niso posredovali podatkov o računih ali drugih podatkov, potrebnih za izvedbo izplačila, upravitelj kolektivne odškodnine pozove, da to storijo v določenem roku.

(3) Po poteku roka iz četrtega odstavka 40. člena tega zakona, izplačilu oškodovancem in plačilu stroškov postopka, ki jih mora plačati tožena stranka, se morebitni preostanek sredstev iz prvega odstavka 40. člena tega zakona vrne toženi stranki.

(4) Po zaključku vseh opravil v zvezi z izplačili upravitelj kolektivne odškodnine sestavi zaključno poročilo s seznamom vseh izplačil in ga predloži v potrditev sodišču.

(5) Z izdajo sklepa o potrditvi zaključnega poročila se postopek s kolektivno odškodninsko tožbo v primerih iz 40. člena tega zakona zaključí.

IV. poglavje KOLEKTIVNA OPUSTITVENA TOŽBA

I. oddelek SPLOŠNE DOLOČBE

47. člen **(vsebina tožbe, upravičena oseba in izključitev uporabe določb)**

(1) Od osebe, ki v pravnih razmerjih iz 2. člena tega zakona z določenim trajajočim ali ponavljajočim se ravnanjem ali dejavnostjo in postopki, vključno z opustitvami, huje krši ali huje ogroža skupne interese večjega števila oseb ali oseb, ki jih ni mogoče poimensko določiti, se lahko s tožbo zahteva prenehanje teh ravnanj in prepoved enakih ravnanj v prihodnosti.

(2) Če je za zagotavljanje posebnega varstva določenih skupin ali interesov ustanovljen državni organ, lahko tožbo iz prejšnjega odstavka vloži tudi ta organ.

(3) Določbe tega poglavja se ne uporabljajo, če je z drugim zakonom za določeno področje posebej urejena tožba za opustitev ravnanja, s katerim se ogroža ali krši skupni interes na tem področju.

48. člen **(predhodni postopek)**

(1) Pred vložitvijo tožbe iz prejšnjega člena mora upravičena oseba osebo, ki jo namerava tožiti, pisno opozoriti o tem, da bo vložila kolektivno opustitveno tožbo, če ta oseba ne bo prenehala z nedopustnim ravnanjem.

(2) Tožbe iz prejšnjega člena ni dopustno vložiti pred potekom 15 dni od prejema opozorila iz prejšnjega odstavka.

(3) Določba prejšnjega odstavka ne posega v možnost izdaje začasne odredbe pred vložitvijo kolektivne opustitvene tožbe.

49. člen (vsebina sodbe)

(1) Če ugotovi, da je tožbeni zahtevk utemeljen, sodišče v izreku sodbe ugotovi obstoj ravnanja, ki krši kolektivne pravice, naloži toženi stranki, da preneha s tem ravnanjem in ji prepove tako ali smiselno enako ravnanje v prihodnosti.

(2) Sodišče lahko v okviru tožbenega zahtevka odloči, da se sodba objavi na stroške tožene stranke ali da se objavi popravek nedopustnega oglaševanja, če oceni, da se s tem prispeva k ublažitvi ali odstranitvi škodnih posledic kršitev. Sodišče ob tem odloči, v kolikšnem obsegu je treba objaviti obrazložitev sodbe.

50. člen (začasni ukrepi)

Sodišče na predlog tožeče stranke po določbah zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje, izda začasno odredbo, s katero toženi stranki odredi prenehanje ravnanja, ki škoduje skupnim interesom večjega števila oseb. Sodišče lahko izda začasno odredbo tudi, če tožena stranka še ni pričela z nedovoljenim ravnanjem, vendar je tik pred tem, da z njim začne.

II. oddelek POSEBNA PRAVILA ZA PODROČJE VARSTVA POTROŠNIKOV

51. člen (kolektivna opustitvena tožba za varstvo kolektivnih pravic potrošnikov)

(1) Proti podjetju, ki pri poslovanju s potrošniki s splošnimi pogoji poslovanja, formularnimi pogodbami, metodami poslovanja, poslovnimi praksami, oglaševanjem ali na kateri koli drug način krši pravice potrošnikov, določene z zakonom, ki ureja varstvo potrošnikov, ali drugim zakonom, in s tem škoduje skupnim interesom potrošnikov, se lahko vloži tožba za opustitev takega ravnanja in prepoved enakih ravnanj v prihodnosti.

(2) Tožba iz prejšnjega odstavka se lahko vloži proti posameznemu podjetju ali skupini podjetij iz istega gospodarskega sektorja, zbornicam ali interesnim združenjem gospodarskih subjektov, ki spodbujajo ali priporočajo ravnanje ali uporabo poslovnih praks, za katere tožeča stranka trdi, da so nezakonite.

52. člen (upravičena oseba)

(1) Ne glede na določbo 4. člena tega zakona lahko tožbo iz prejšnjega člena vloži le organizacija, ki je pravna oseba, ustanovljena za varovanje pravic in interesov potrošnikov.

(2) Tožbo iz prejšnjega člena lahko vloži tudi zbornica ali poslovno združenje, katerega član je podjetje, ki je tožena stranka.

(3) Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, Evropski komisiji sporoči seznam oseb, ki so upravičene za vložitev tožbe po prvem odstavku tega člena.

53. člen

(samostojne tožbe potrošnikov)

Vložitev kolektivne opustitvene tožbe ne posega v pravico posameznika, da glede istega ravnanja istega podjetja vložijo samostojno tožbo pred pristojnim sodiščem z zahtevkom za varstvo svojih pravic iz pravnega razmerja s podjetjem.

54. člen

(učinek sodbe o prepovedi uporabe splošnih pogojev poslovanja)

Če sodišče prepove uporabo določenih splošnih pogojev poslovanja ali vnaprej pripravljenih pogodbenih določil v potrošniški pogodbi, to vključuje prepoved, da se podjetje na taka nedopustna pogodbeno določila sklicuje tudi glede pogodb, ki jih je že sklenilo.

55. člen

(učinek ugotovljene kršitve na samostojne postopke)

Pravnomočna sodba, s katero sodišče zahtevku ugodi, glede ugotovljene protipravnosti ravnanja podjetja zavezuje druga sodišča v postopkih po tožbah, ki jih posamezni potrošniki vložijo za varstvo svojih pravic iz pravnih razmerij z istim podjetjem.

56. člen

(aktivna legitimacija teles iz drugih držav članic Evropske unije)

(1) Če ravnanje podjetja, njegove enote ali podružnice ali skupine podjetij s sedežem v Republiki Sloveniji ali ravnanje, ki izvira iz Republike Slovenije, lahko prizadene položaj in pravice potrošnikov v drugi državi članici Evropske unije, lahko kolektivno opustitveno tožbo vložijo tudi organizacija ali neodvisen javni organ, ki je po predpisih tiste države ustanovljen za varovanje pravic in interesov potrošnikov v tisti državi.

(2) Osebe in organi iz prejšnjega odstavka lahko kolektivno opustitveno tožbo vložijo, če so uvrščeni na seznam oseb, upravičenih za vložitev kolektivnih opustitvenih tožb, objavljen v Uradnem listu Evropske unije, pri čemer morajo tožbi priložiti kopijo tega uradnega lista ali navesti njegovo številko.

III. oddelek

POSEBNA PRAVILA ZA PODROČJE VARSTVA PRED DISKRIMINACIJO

57. člen

(vsebina tožbe in upravičena oseba)

(1) Za uresničevanje enakega obravnavanja in preprečevanje diskriminacije lahko upravičena oseba v primerih zatrjevanje diskriminacije večjega števila oseb, ki jih ni mogoče določiti, s tožbo zahteva ustavitev ravnanj, ki po zakonu, ki ureja varstvo pred diskriminacijo, pomenijo diskriminacijo, ali prepoved začetka takih ravnanj.

(2) Ne glede na določbo 4. člena tega zakona je upravičena oseba za vložitev kolektivne tožbe iz prejšnjega odstavka le zagovornik načela enakosti ali nevladna organizacija, ki ima priznan status delovanja v javnem interesu na področju varstva pred diskriminacijo ali varstva človekovih pravic v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred diskriminacijo.

V. poglavje
STROŠKI POSTOPKA IN FINANCIRANJE KOLEKTIVNE TOŽBE

58. člen
(vrednost spornega predmeta)

(1) Vrednost spornega predmeta kolektivne odškodninske tožbe se določi v znesku dvajsetih odstotkov seštevka ocenjene vrednosti vseh zneskov članov skupine ali dvajsetih odstotkov zahtevka za plačilo agregatne odškodnine.

(2) V postopku s kolektivno opustitveno tožbo vrednost spornega predmeta ne glede na dejanski ekonomski pomen spora ne sme presežati 10.000 eurov.

(3) Pri določitvi vrednosti spornega predmeta po prejšnjem odstavku sodišče upošteva zapletenost in pomen zadeve z vidika tožene stranke, kolektivnih pravic in javnega interesa.

59. člen
(financiranje kolektivne tožbe s strani tretje osebe)

(1) Tožeča stranka mora javno razkriti in sodišču prijaviti izvor sredstev, ki jih bo uporabila za financiranje sodnega postopka.

(2) Sodišče kolektivne tožbe ne odobri, če v primeru uporabe finančnih sredstev, ki jih zagotovi tretja oseba, ne glede na to, ali zasleduje pridobitni ali nepridobitni namen:

- obstaja navzkrižje interesov med tretjo osebo ter tožečo stranko in člani njegovega kolektiva;
- tretja oseba nima zadostnih sredstev za izpolnitev finančnih obveznosti do tožeče stranke, ki je začela postopek s kolektivno tožbo;
- tožeča stranka ne izkaže, da ima zadostna sredstva ali ustrezna zavarovanja za poplačilo stroškov nasprotne stranke, če v postopku s kolektivno tožbo ne bi uspela.

(3) Kadar kolektivno tožbo financira tretja oseba, ki je oseba zasebnega prava, ni dopustno, da taka tretja oseba:

- skuša odločilno vplivati na procesne odločitve tožeče stranke, vključno z odločitvami za poravnavo;
- financira kolektivno tožbo zoper toženo stranko, ki je konkurent financerja, ali zoper toženo stranko, od katere je financer odvisen;
- za zagotovljena finančna sredstva zaračuna obresti po obrestni meri, ki presega z zakonom določeno obrestno mero.

60. člen
(načelo uspeha)

(1) Stranka, ki v kolektivni tožbi ne uspe, mora nasprotni stranki povrniti stroške, ki so bili potrebni za postopek.

(2) Za stroške postopka se štejejo tudi nujni stroški, ki jih je tožeča stranka imela pred vložitvijo tožbe z aktivnostmi glede organiziranja in obveščanja članov skupine o nameri vložitve kolektivne tožbe.

61. člen

(plačilo v deležu od prisojenega zneska)

(1) Odvetnik se s tožečo stranko lahko dogovori za plačilo tudi tako, da kot nagrado prejme največ 15-odstotni delež od zneska, ki ga bo prisodilo sodišče. Če se ob tem zaveže, da bo v primeru neuspeha v pravdi sam nosil vse stroške postopka, se dogovorjena nagrada lahko zviša do 30-odstotnega deleža od zneska, ki ga bo prisodilo sodišče.

(2) V primeru uporabe sistema izključitve se delež od prisojenega zneska računa od zneska, ki mora biti izplačan članom skupine, ki so izplačilo dejansko uveljavljali, pri čemer ta znesek ne sme biti nižji od 30-odstotkov zneska, do katerega bi bil odvetnik upravičen, če bi bila oškodovancem izplačana celotna odškodnina iz 40. člena tega zakona.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka se odvetniku znesek, do katerega je upravičen ne glede na število članov skupine, ki dejansko uveljavljajo izplačilo, izplača takoj, morebiten preostanek pa po poteku roka iz četrtega odstavka 40. člena tega zakona.

(4) Če odvetniku plačila na način iz prvega odstavka tega člena ni mogoče zagotoviti iz stroškov postopka, ki jih je za povrnitev stroškov nagrade odvetnika tožeči stranki morala povrniti nasprotna stranka, se posamezni zneski izplačil, do katerih so upravičeni člani skupine, ustrezno znižajo.

62. člen (odgovornost članov skupine za stroške)

Člani skupine nimajo pravice do povrnitve lastnih stroškov in niso odgovorni za povračilo stroškov nasprotni stranki, razen stroškov, ki so jih povzročili po svoji krivdi.

63. člen (plačilo stroškov)

Če sodišče odškodnino določi na način, določen v 40. členu tega zakona, se iz prisojenega zneska in zneska določenih stroškov postopka najprej izplačajo stroški tožeče stranke v višini, kot jo je določilo sodišče, vključno z nagrado odvetnika, če je ta določena v deležu od prisojenega zneska, ter predujem za stroške in nagrado upravitelja kolektivne odškodnine.

VI. poglavje PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

64. člen (izvršilni predpis)

(1) Minister, pristojen za pravosodje, izda podzakonski predpis iz petega odstavka 10. člena tega zakona v štirih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, v štirih mesecih po uveljavitvi tega zakona sprejme spremembe notarske tarife, v katerih določi pravila o povrnitvi stroškov in nadomestilu za opravila, ki jih je notar dolžan opraviti kot upravitelj kolektivne odškodnine.

65. člen (uporaba zakona)

Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za primere množičnih oškodovanj, ki so nastali pred trenutkom njegove uveljavitve.

66. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe 74. do 76. člena Zakona o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19/15), uporabljajo pa se šest mesecev po njegovi uveljavitvi.

67. člen
(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne šest mesecev po njegovi uveljavitvi.

Št. 700-01/16-22/26
Ljubljana, dne 26. septembra 2017
EPA 2052-VII

Državni zbor
Republike Slovenije
dr. Milan Brglez l.r.
Predsednik